

Wstęp •7

Dzieje Dąbrówki do końca XVIII wieku

Tereny Dąbrówki Małej w pradziejach •11 Początki wsi w średniowieczu •12 Dąbrówka od XVI wieku do końca XVII stulecia •15 Dąbrówka do końca XVIII wieku •21 Przysiółki Dąbrówki •31

W XIX stuleciu i na początku XX wieku (do roku 1914)

Miejscowość w XIX wieku •35 Administracja •40 Społeczeństwo. Problem uwłaszczenia •46 Oświata przed 1922 rokiem •49 Kolej •53 Infrastruktura, poczta i budownictwo •57 Górnictwo •61 Hutnictwo •65 Inne zakłady przemysłowe i usługowe. Handel •68 Kościół katolicki •77 Życie społeczne, kulturalne i polityczne od drugiej połowy XIX wieku •86 Ruchy teatralne i śpiewacze •86 Stowarzyszenia oraz organizacje społeczne i polityczne •88 Życie polityczne •93 Straż pożarna •94 Początki rekreacji i zorganizowanej kultury fizycznej •96

W okresie I wojny światowej, powstań i plebiscytu

Wojna światowa •97 I i II powstanie •100 Plebiscyt i III powstanie •105

W II Rzeczypospolitej

Gmina Dąbrówka Mała w latach 1922–1939 •115 Zasięg terytorialny i granice •115 Organizacja i władze gminy •117 Życie polityczne i działalność Rady Gminnej •123 Społeczeństwo •129 Gospodarka i rzemiosło •133 Budownictwo, transport i komunikacja •149 Oświata, ochrona zdrowia i straż pożarna •157 Szkolnictwo polskie po roku 1922 •157 Szkolnictwo ewangelickie i niemieckie po roku 1922 •163 Przedszkola •165 Ochrona zdrowia i dobroczynność. Jadwiżanki •167 Działalność straży pożarnej •172 Kościoły i związki wyznaniowe •174 Kościół i parafia św. Antoniego z Padwy •174 Inne związki wyznaniowe •183 Kultura, stowarzyszenia i sport •184 Organizacje polityczne, społeczne i kulturalne •184 Towarzystwa śpiewacze i chóry •194 Pomniki i miejsca pamięci •198 Sport i rekreacja •202

W latach 1939–1945

Początek wojny i okupacji •211 Dąbrówka Mała pod okupacją. Prześladowania i represje •212 Ruch oporu. Mieszkańcy Dąbrówki Małej w polskich formacjach wojskowych •218 Szkolnictwo i straż pożarna •220 Gospodarka, przemysł i handel •221 Kościół •224

W Polsce Ludowej 1945–1989

Zmiany administracyjne •227 Społeczeństwo •233 Szkolnictwo •235 Szkoły podstawowe •235 Przedszkola •240 Szkoły średnie i zawodowe •242 Gospodarka, handel i przemysł •246 Nacjonalizacja gospodarki i tzw. mienie polskie •246 Przemysł •248 Mniejsze zakłady przemysłowe. Usługi i handel •251 Budownictwo, komunikacja i kolej •259 Budownictwo mieszkaniowe •259 Budownictwo przemysłowe, magazynowe i usługowe •271 Infrastruktura drogową •276 Infrastruktura komunalna •279 Linie autobusowe i tramwajowe •282 Kolej •282 Religia i kościół •283 Kościół i parafia św. Antoniego z Padwy •283 Klasztor jadwiżanek •290 Inne wyznania i religie •291 Ochrona zdrowia i straż pożarna •291 Ochrona zdrowia i dobroczynność •291 Straż pożarna •293 Kultura i sport •295 Stowarzyszenia, domy kultury i kina •295 Miejsca pamięci •304 Sport •306

W III Rzeczypospolitej

Dąbrówka Mała jako dzielnica Katowic •309 Edukacja i ochrona zdrowia •312 Szkolnictwo •312 Ochrona zdrowia •319 Kościół i religia •320 Gospodarka, infrastruktura i budownictwo •323 Życie społeczne, kultura i sport •335 Życie społeczne, organizacje i stowarzyszenia •335 Dom kultury i kino •335 Straż pożarna •337 Sport i rekreacja •338

Spis treści

Zakończenie •341 Summary •343 Zusammenfassung •345

Aneks •347 Nazewnictwo ulic Dąbrówki Małej w przekroju historycznym •347 Ewidencja dróg publicznych na terenie gminy Dąbrówka Mała w roku 1936 •351 Lista księży pracujących w parafii św. Antoniego z Padwy w Dąbrówce Małej w latach 1911–2017 •353 Księża pochodzący z terenu Dąbrówki Małej (do roku 2012) •356 Mieszkańcy Dąbrówki Małej polegli w czasie I wojny światowej, wojny polsko-bolszewickiej i powstań śląskich •357 Członkowie Straży Obywatelskiej w Dąbrówce Małej podczas III powstania śląskiego (według stanu na dzień 6 lipca 1921 roku) •359 Osoby zamordowane 3 i 4 kwietnia 1940 roku przy hałdzie kopalni „Jerzy” •360

Bibliografia •361 Źródła •361 Opracowania •368

Indeks nazwisk •381

Spis ilustracji •395 Captions •405 Bildunterschriften •415